

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
12744 / 7.12.2011

2722
28.11.2011

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali*”, inițiată de domnii deputați Tudor Ciuhodaru și Mircea Giurgiu – Grupul parlamentar al PNL, independent (Bp. 482/2011).

I. Principalele reglementări

Această propunere legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare, în sensul introducerii*

obligativității prezenței la vot a cetățenilor români cu drept de vot, nerespectarea acestei obligativități ducând la aplicarea unei amenzi contravenționale și „*restricționarea posibilității de a obține orice fel de facilități fiscale, ajutoare, indemnizații de la bugetul de stat*”, respectiv „*suspendarea dreptului la vot*” pentru mai mult de două neaprezentări la vot.

II. Observații

1. Soluțiile preconizate prin propunerea legislativă, referitoare la obligativitatea votului, exced normelor și principiilor constituționale. Astfel, art. 36 din *Constituția României, republicată*, consacră dreptul de vot ca fiind un drept fundamental.

Fiind un drept constituțional, rezultă că prin lege nu se poate impune obligativitatea exercitării lui de către titularul său, în lipsa unei reglementări constituționale, cetățeanul fiind liber să hotărască modalitatea de exercitare a drepturilor constituționale.

Din analiza dispozițiilor constituționale, rezultă că, pentru o mai bună înțelegere a regimului juridic al dreptului de vot, art. 36 trebuie interpretat sistematic cu prevederile art. 62 și art. 81 din *Constituție*, astfel că trăsăturile sau atributele votului în România sunt *universalitatea, egalitatea, caracterul direct, votul secret, votul liber exprimat*.

Acest ultim aspect vizează, pe de o parte, faptul că exprimarea voinței cetățenilor în alegeri nu trebuie viciată în niciun fel, iar pe de altă parte faptul că votul nu este obligatoriu. În România participarea la vot nu este obligatorie pentru nici un fel de alegeri, cetățenii având opțiunea liberă de a participa sau nu la scrutin.

Dreptul la vot este un drept subiectiv, opțional, care se exercită în funcție de conștiința fiecăruia și nu în funcție de impunerea unei obligativități.

2. Totodată, propunerea legislativă ar crea un regim discriminatoriu, stabilind obligația de exercitare a dreptului de vot doar pentru alegerea deputaților și a senatorilor.

3. Sancțiunea „*suspendării dreptului la vot*”, aplicabilă în cazul neaprezentării mai mult de două ori la alegeri, încalcă, de asemenea, prevederile constituționale, cuprinse la art. 53 din *Constituție*, referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, potrivit căroră „(1) *Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai*

dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav.

(2) Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății”.

Totodată, precizăm faptul că interzicerea drepturilor electorale nu poate face obiectul unei sancțiuni administrative, drepturile electorale putând fi interzise, potrivit prevederilor art. 36 alin. (2) din *Constituție*, doar prin hotărâre judecătorească definitivă.

4. În ceea ce privește propunerea de restricționare a posibilității de a obține orice fel de facilități fiscale, ajutoare și indemnizații de la bugetul de stat la a doua neprezentare la vot, constatăm că între măsurile propuse și neparticiparea cetățenilor la vot nu există nicio corelație.

Mai mult, prin stabilirea unor astfel de sancțiuni contravenționale complementare se încalcă prevederile art. 16 alin. (1) din *Constituție*, întrucât acestea nu s-ar aplica tuturor cetățenilor care nu se prezintă la vot, ci numai celor care beneficiază de facilități fiscale, ajutoare sau indemnizații de la bugetul de stat.

În plus, lipsirea unor categorii de persoane, cum ar fi demnitari, aleși locali, mamele aflate în concediu de maternitate, persoanele cu handicap etc., de indemnizația de la bugetul de stat ar avea consecințe deosebit de grave.

Scopul instituirii, prin lege, a unor sancțiuni contravenționale complementare este acela de a împiedica făptuitorul să comită din nou aceeași contravenție, lipsindu-l pe contravenient de mijloacele necesare săvârșirii contravenției respective, fiind, prin urmare, în strânsă legătură cu fapta comisă.

De asemenea, semnalăm faptul că regimul sancționator, prin amenzi propuse, ar putea fi aplicat cu dificultate în străinătate, personalul misiunii diplomatice sau al oficiului consular neputând să se transforme într-un organ care aplică amenzi.

5. În subsidiar, sub aspect redacțional, învederăm că, potrivit dispozițiilor art. 6 din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să ducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă. Soluțiile pe care le cuprinde trebuie să fie temeinic fundamentate,

luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne, precum și ale armonizării legislației naționale cu legislația comunitară.

Potrivit normelor de tehnică legislativă, precizăm că *Expunerea de motive* ce însoțește prezentul demers legislativ este insuficient fundamentată. Din analiza instrumentului de motivare se observă lipsa elementelor concrete care să motiveze în mod obiectiv justificarea soluției legislative preconizate. Inițiatorii nu au prezentat în *Expunerea de motive* nici un element de natură să releve deficiența sau insuficiența actualului cadru normativ incident cu privire la materia de referință.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

Cu stimă,

Emil BOC

Domnului senator **PETRU FILIP**
Vicepreședinte al Senatului
Președintele interimar al Senatului